

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Perfectionibus Moribusque Divinis Libri XIV

Lessius, Leonardus

Antverpiae, 1620

Cap. II. Quæ sint Prouidentia diuinæ functiones.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46817](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46817)

æterna, non disponuntur in finem. Respondeo, Non est necesse vt omnis actus prouidentia positius, vel etiam negatius, qualis est permissio, dirigat naturam rationalem vel irrationalem ad suum finem consequendum. Neq; enim in eum sensum accipienda est illa descriptio prouidentia: sed sufficit vt Deus nihil faciat vel permitat circa res creatas, nisi ob certum finem, quem ipse sibi propositum habet. Non enim ratio prouidentia postulat, vt omnis actio prouisoris dirigat res subiectas ad consequendum proprium illarum finem: sed satis est vt tendat ad finem, quem prouisor sibi statuit. Sic punitio peccatorum fit ad ostendendam diuinam iustitiam; permissio verò, vt opera virtutis sint libera, & excusetur in nobis sollicitudo bene operandi, & qd alios optimos fines, vt docet Damascenus lib. 2. cap. 29.

CAPVT II.

Quæ sint Prouidentia diuina functiones.

4 **V**T melius intelligatur quid & qualis sit diuina Prouidentia, consideranda sunt eius functiones, & generales operationes circa res creatas. Hæ generatim sunt duæ, *creatio & gubernatio*. Quod *creatio* sit opus diuinæ prouidentia, patet Primò, Quia mundus non est casu factus, sed certissimo consilio, & specialissimo decreto: atqui nihil est quod potius sit dicendum opus prouidentia, quàm quod absoluto & peculiari decreto ad omnes rei circumstantias pertingente præfinitum est. Deinde, Quia res omnes secundum suam essentia condita sunt propter finem, tum proprium cuique, qui est cuiusque operatio, tum communem omnium, qui est gloria Dei. itaque in sua essentia habent ordinem & habitudinem ad finem, qui ordo est impressio diuinæ prouidentia. Tertio, Quia per creationem acceperunt vires, qualitates, temperamentum, locum, ordinem & figuram, prout cuique congruebat ad suum statum, functionem, finemque proprium. atqui hoc nihil est aliud quàm conuenienter ordinari & instrui ad suum finem: ergo est opus prouidentia. Denique, omnis operatio tendens ad aliquem finem, est opus prouidentia: atqui creatio est operatio tendens ad finem, est enim operatio primi & supremi operantis, qui omnia propter vltimum finem, qui est ipse operans eiusque gloria, operatur. Itaque quòd iste mundus, istis corporibus constans, ea magnitudine,

*Dua functiones prouidentia.
1. Creatio est opus prouidentia.*

tudine, multitudine, situ, qualitate, viribus, figuris, tempore, loco, ordine, sympathia, antipathia præditis, non alius, nec ex aliis aut aliter factus sit, est opus diuinæ prouidentia, omnia certo consilio facientis, & ad certos fines ordinantis.

2. Gubernatio.

Qui sint actus gubernationis.

Quod etiam gubernatio sit opus prouidentia, per se notum est; sed multi actus hoc nomine continentur: nimirum *conseruatio, cooperatio, prædefinitio, permissio, impeditio multorum malorum, motio cælorum, illuminatio naturæ rationalis, redemptio hominum, iustificatio, remuneratio, punitio.* de quibus singulis aliquid dicendum est.

CAPVT III.

De Conseruatione & Cooperatione.

Conseruatio est primus actus ad gubernationem pertinet.

1. est cooperatio seu concursus. Necessitas concursus.

IN gubernatione primum locum tenet *conseruatio* rerum, quam etiam SS. Patres passim gubernationem vocant; vt constat ex testimoniis supra Libro x. n. 21. & seq. allatis, & ex D. Augustino l. 4. De Genes. ad literam c. 12. Nam primum munus gubernatoris est, conseruare ea quæ gubernanda suscepit, ne pereant. sic enim planè ab ordine & directione qua in finem diriguntur, exciderent.

Secundum locum tenet *cooperatio*: nam sine diuina cooperatione nulla res creata potest operari, ac proinde nec assequi finem, aut in illum tendere; sed instar inanis idoli, sensu, motu, & omnibus viribus defecti, stabi? Si Deus concursum suum subduceret rebus, cessaret motus cælorum, & illuminatio orbis; cessaret elementorum & omnium contrariorum pugna; cessarent ortus & interitus rerum, vicissitudines temporum, incrementa & decrementa uiuentium, omnis alternatio, & motus localis omnis. Cessaret in beatis visio beatifica, amor & gaudium omne; in damnatis omnis dolor & tristitia, in omnibus uiuentibus omnis intelligentia, omnis memoria, omnis uolitio, omnis affectio, omnis passio, omnis imaginatio, omnis sensus, & motus vitalis omnis: neque ullum esset inter animata & inanima, inter sentientia & sensus expertia, inter rationalia & irrationalia, inter beatos & damnatos discrimen, quod ad sensum boni vel mali, commodi vel incommodi attinet; sed omnia eodem modo se haberent, tamquam ratione, sensu, motu, vita, & vigore omni destituta. Hinc patet quanti momenti sit hic concursus, cum inde pendeat tota beatitudo, & omne bonum naturale & supernaturale, & sine ipso simus perinde ac si non simus.

Et